

dat de "nieuwe partij" daarin geen succes zal hebben. Het wil ons voorkomen, dat de massa's waarschijnlijk net zoo min een vinger uit zullen steken als hun "democratische leiders", omdat de "democratie" nu reeds een aan een boom vastgebonden dood paard is.

Verantwoording der vrijwillige bijdragen.

S.A. te Z. 0.50 J.F. te Z. 0.50 T.J.O. te Z. 0.25 H.O. te Z. 0.50
L.S. te A. 0.50 L.H. te U. 1.- H.K. te H. 0.40 -H.M. te A. 2.50
Mej. L. te H. 1.- A.v.A. te A. 0.50 H.P. te A. 0.50 L.B. te A.
1.- F.G. te A. 1.50 N.N. te N. 1.-

Van de obligatieleening zijn uitgeloot de nummers 21, 22 en 37.

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.

Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Soc. Geschiedenis
Int. Instituut
Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds grootere werkloosheid en telkens diepere ontzetting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten werken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTIEN te verwezenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze:

**ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HAN-
DEN VAN DE BEDRIJFS-
ORGANISATIES!**

**ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HAN-
DEN DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!**

Achtste Jaargang No: 4.
April 1935 No: 1.

De overgang van de burgerlijke democratie naar het fascisme, zooals de tegenwoordige tijd die te zien geeft, ontnemt aan de oude arbeidersbeweging haar feitelijke grondslag en doet een geheel nieuwe arbeidersbeweging ontstaan. Het onderstaande artikel wil nu een begin maken met het onderzoek van de vraagstukken die door deze ontwikkeling worden opgerold, de aard van de nieuwe arbeidersbeweging en zijn plaats in de klassestrijd.

NAAR EEN NIEUWE ARBEIDERSBEWEGING.

De machteloosheid.

† De arbeidersbeweging toont het beeld van de grootste verwarring. Talloze organisatie's en stroomingen bestrijden elkaar, terwijl de hongerzweep der bezittende klassen de breede massa's telkens opnieuw striemt. En na iedere zweepslag stijgt de verwarring in het kamp der arbeiders. Eenheidsapostels bezweren de arbeiders hun onderlinge strijd te staken, om-gemeenschappelijk tegen de bezittende klassen op te trekken. Deze dwazen begrijpen van de heele situatie niemandal. Ze meenen, dat de arbeidersklasse zoo machteloos is door haar gespletenheid, terwijl in werkelijkheid de steeds grootere innerlijke verdeeldheid ontstaat door de telkens duidelijker blijkende machteloosheid. Bij iedere nieuwe zweepslag laten de bezittende klassen zien, hoe de arbeidersbeweging, die de massa's gedurende de laatste 50 jaar in moeitvolle opofferende strijd hebben opgebouwd, niets waard is tegen de aanvallen van het kapitaal. De oude arbeidersbeweging blijkt, zooals Gorter het uitdrukte, een papieren zwaard tegen een stalen harnas.

Waardoor is nu de oude arbeidersbeweging niet opgewassen tegen de kapitalistische klassen? Waaruit ontstaat de machteloosheid der oude beweging? We wijzen hiervoor allereerst op twee oorzaken. Ten eerste is de oude beweging geheel gericht op de geleidelijke verbetering

van het levenspeil binnen het raam van het kapitalisme. 't Noodlottige daarvan is, dat er geen sprake meer van verbetering zijn kan, zoodra de kapitalen niet meer renderen, zooals dat in crisistijd het geval is. De machteloosheid ontstaat dan niet uit de zwakte der arbeidersbeweging, maar uit de "natuurlijke onmogelijkheid" om veren te plukken van een kikker. De tweede oorzaak van de machteloosheid ligt op ander terrein, n.l. in de ontzaglijke macht van het kapitaal.

Dat was niet altijd zoo. Vroeger waren de kapitalisten veel minder georganiseerd dan tegenwoordig. Zodoende konden de arbeiders de strijd tegen de ondernemers aanbinden door voor hun beroep het werk neer te leggen. Het waren daardoor altijd betrekkelijk kleine groepen, die in de strijd waren en de vakverenigingen waren de natuurlijke leiders dezer bewegingen. Zeer zeker waren bij dergelijke actie's lang niet alle arbeiders georganiseerd, maar ze aanvaardden de leiding der vakbeweging als een vanzelfsprekendheid. De "beweging der arbeiders", dus de staking van georganiseerden, ongeorganiseerden, christelijken, neutralen, enz., stelde zich onder de leiding der georganiseerde "arbeidersbeweging". De "beweging der arbeiders" en de "arbeidersbeweging" vielen dus samen.

Maar gaandeweg werd dat anders. De ondernemers sloten zich in trusts, kartels en monopolie's aan, waardoor ze zoo'n machtig blok tegen de arbeiders vormden, dat deze er met hun beperkte beroepsstakingen heelemaal niet tegen op konden. De vakverenigingen gingen daarom de stakingen uit de weg en trachtten door "gemeenschappelijk overleg" aan de conferentietafel der ondernemers collectieve contracten vast te leggen. Ze moesten deze weg wel gaan, omdat op de oude wijze van de beroepsstrijd niets meer te beginnen was.

Maar 't "gemeenschappelijk overleg" van kapitaal en arbeid moet op den duur natuurlijk daarop neerkomen, alsof de kat met een gebakken botje overlegt, op welke manier hij het wil opvreten. En omdat de vakverenigingsbezitters in werkelijkheid heelemaal niet in staat waren, tegen de ondernemers slag te leveren, konden ze er alleen over confereren, of de kat bij de vinnen of bij het staartje beginnen zou. Meermalen namen de arbeiders daar geen genoegen mee en gingen ze een "wilde staking" aan. Natuurlijk kwam daar even weinig van terecht, als onder de leiding der vakbeweging. Want de moeilijkheid zit juist daarin, dat een beroepsgroep veel te zwak is, om het kapitaal te doen buigen. Van machtsontwikkeling tegenover de bezittende klassen zou eerst sprake kunnen zijn, als de stakers probeeren hun beperkte "beroepsfront" te doorbreken, door de beweging zoo ver mogelijk over de arbeidersklasse uit te breiden, ongeacht tot welk beroep ze behooren. Ze zouden van een "beroepsfront" een "klassefront" moeten maken.

De klasse OP zich zelf en de klasse VOOR zich zelf.

De komende ontwikkeling zal de groei naar het klassefront tot stand brengen. Of anders gezegd: in de toekomst zullen de arbeiders onder de dwang der omstandigheden hun samenhang als klasse, hun bewustwording als klasse pas vinden. Want als we de dingen eerlijk uitspreken, zooals ze inderdaad zijn, dan moeten we er ons rekenschap van geven, dat

de arbeiders weliswaar een klasse vormen ten opzichte van het kapitaal, de bezitters behandelen de arbeiders wel als totale klasse, de arbeiders vormen dus wel een klasse OP ZICH ZELF, maar ze hebben hun eigen klassedoelenden nog niet herkend, ze vormen nog geen klasse VOOR ZICH ZELF. Het klassegevoel is weliswaar zwak aanwezig, maar het wordt nog overschaduwd door het groepsgevoel; ze voelen zich nauwer verbonden met de enge beroepsgroep, dan met de klasse als geheel.

Het revolutionaire deel der arbeiders meet de heele klasse te veel naar zichzelf af: zij voelen zich met de heele klasse verbonden. Dan spreken ze op vergaderingen van: de arbeidersklasse voelt dit en voelt dat, de arbeidersklasse wil dit en wil dat, de arbeidersklasse stelt zich op dit standpunt of op dat, de arbeidersklasse zegt dit of zegt dat.

Maar in werkelijkheid zegt de arbeidersklasse niets, doet niets en stelt zich op geen standpunt. Ze is nergens voor en ze is nergens tegen. Kortom: als actieve klasse bestaat ze heelemaal niet. Ze bestaat zooals ieder dood ding, zooals een steen of een berg, dus passief. Maar als levend, actief wezen, bestaat ze eerst, als ze in actie en tot bewustzijn van zichzelf komt.

Nu is er natuurlijk geen volkomen, geen onoverbrugbare tegenstelling tusschen de klasse op zich zelf en de klasse voor zich zelf. Men zal terecht opmerken, dat de arbeidersklasse in de afgelopen eeuw meermalen als klasse voor zich zelf optrad, dat de arbeidersklasse wel iets dacht, wel iets zeide, wel ergens voor of tegen was. Zoo zagen we b.v. in de tachtiger en negentiger jaren in Nederland verscheidene klassebewegingen (oude socialistenbeweging); zoo weerspiegelde het klassebewustzijn zich actief in de parlementaire periode in de strijd voor democratische rechten en sociale hervormingen door massavergaderingen, demonstratie's en stakingen (staking voor het algemeen kiesrecht in België). Feitelijk schijnt het dus, alsof onze klasse een stap terug heeft gedaan en ze in het onbewuste teruggevallen is.

Toch is dit niet zoo. De kwestie is deze, dat een klasse haar doeleinden alleen kan richten naar de direct grijpbare problemen, DIE BINNEN HET BEREIK VAN HAAR KRACHTEN VALLEN. Wat voor ieder mensch afzonderlijk geldt, dat geldt in dit opzicht ook voor de geheele klasse. Een arbeider stelt zich b.v. niet als doel, het zoo ver te schoppen, dat hij jaarlijks met zijn gezin een buitenlandsche reis kan maken. Zoo iets komt niet in z'n hoofd op, omdat hij weet, dat z'n krachten daartoe nooit zullen reiken. Hij kan zijn "doel" alleen stellen binnen het voor hem bereikbare. Zoo is het ook met onze klasse. Als groote groepen arbeiders in actie treden, dan stellen ze zich heelemaal niet als doel, het kapitalisme ten val te brengen en het communistisch bedrijfsleven door te voeren, omdat ze heel goed weten, dat dit ver buiten onze tegenwoordige klassekrachten valt. De arbeidersklasse handelt nooit om de een of andere theorie te verwerkelijken, maar om verschillende "misstanden", die als ondraaglijk gevoeld worden, uit de weg te ruimen. Ze kan daarom alleen beperkte doeleinden stellen, die binnen het raam van onze krachten vallen. Als de arbeiders in de Jordaan bij de onlusten in 1934 hun doel niet verder stelden, dan de politie uit hun wijk te houden, dan spruit dit niet in de eerste plaats voort uit hun "domheid" of hun "lafheid" maar voornamelijk daaruit, dat de aanwezige klassekrachten een verder

gaan niet toelieten. Zou deze beweging door belangrijke stakingen ondersteund zijn, dan had zich meteen de doelstelling verwijd. Grotere krachten maken een verder doel mogelijk. 't "Doel" is geen afgebakend iets, niet iets vaststaands, maar het groeit met de krachten. 't Doel in de strijd is een functie van de krachtsontwikkeling.

En met de middelen, die de massa's in de strijd aanwenden, is het net zoo. De massa's zijn niet vrij in de keuze der strijdmiddelen, maar ze zijn daarbij gebonden aan de krachtsverhoudingen van de klassen. De groei van de krachten der arbeiders bepaalt tevens een uitgroeien van de aan te wenden middelen. Kracht, middel en doel zijn in onderlinge samenhang verbonden.

Deze samenhang van kracht, middelen en doel is bij alle vraagstukken scherp in het oog te houden. En voor de tegenwoordige toestand verklaart het, waardoor de arbeidersklasse schijnbaar een stap terug heeft gedaan, schijnbaar in 't onbewuste is teruggevallen en zich van een klasse voor zichzelf tot een klasse op zich zelf heeft terugontwikkeld. Het terugvallen in de passiviteit, in de lijdzaamheid en het morrend dulden beteekent niet anders, dan dat de tot nu toe aangewende middelen volkomen ontoereikend zijn om de bezittende klassen te bestrijden en dat de klassekrachten voor andere middelen nog niet groot genoeg zijn. De oplossing van de voor de arbeidende massa's brandende vraagstukken valt nog buiten het bereik hunner krachten en dus stellen ze zich ook geen "doel". Maar dit is geen "terugval" in het onbewuste, het is de voorbereiding van nieuwe krachtsvorming, op nieuwe grondslag, om de oplossing der vraagstukken binnen haar bereik te brengen. De hopelooze verwarring en gespletenheid van de arbeidersklasse, de ineenstorting der oude arbeidersbeweging, beteekent niets anders dan de voorbereiding van de nieuwe sprong naar de ontplooiing der klassekrachten. En daarmee wordt de arbeidersklasse dan weer een klasse VOOR zich zelf.

In de komende ontwikkelingsperiode zullen de arbeiders pas een klasse op zich zelf naar een klasse voor zich zelf groeien. Niet door de propaganda, die de revolutionairen voeren, maar door de harde praktijk van het leven. In de komende tijd, waarin de bezitters de staatsmacht steeds duidelijker tot hun directe werktuig maken om de massa's uit te mergelen, neemt het onschuldigste verzet van de arbeiders direct de vorm van een strijd tegen de staat aan, waarbij tegen de arbeiders wordt opgetreden, als waren het werkelijk revolutionairen, als waren het werkelijk klassebewuste arbeiders. En als de muiters van "De Zeven Provinciën" in hun naïviteit lachend staan te kijken naar een vliegmaschine, die boven het schip zweeft, wordt hen door het laten vallen van een bom even aan het verstand gebracht, dat de bourgeoisie op dit punt geen grapjes verstaat en dat ze als deel van een revolutionaire KLASSE behandeld worden. En als de Jordaanbewoners bij een onschuldige demonstratie tegen het verlagen der werkloozenuitkeering met tanks en mitrailleurs bewerkt worden, dan worden ze niet behandeld als een groep arbeiders, die alleen tegen bepaalde maatregelen protesteeren, maar als een deel van een revolutionaire KLASSE, die het heele kapitalistische systeem ten val wil brengen.

Dit is het wezenlijke van de komende periode: de heerschende klassen moeten ieder werkelijk verzet van de zijde der arbeiders in bloed smoren. Staat van beleg, opheffing van vrijheid van drukpers en van vereenigen en vergaderen, tanks, mitrailleurs, gasbommen, en handgranaten worden tot de gebruikelijke middelen om de "orde" te handhaven of te herstellen.

En waarom moeten de bezittende klassen zoo gewelddadig optreden, inplaats van door te gaan met de arbeiders door een democratische schijn te bedriegen? Dat komt, omdat de bourgeoisie door de crisis heel goed voelt, dat er voor de arbeiders alle reden is, om op te staan. Zij vreest de revolutie meer, dan de arbeiders er aan denken. Daarom komt bij elk klein verzet dadelijk de vrees boven: het mocht zich eens uitbreiden, we moeten het dus dadelijk de kop indrukken. Besef van eigen innerlijk-wankele positie maakt hen wantrouwig tegen elk nog zoo weinig beteekenend verzet.

Het helpt ook in het begin. Deze scherpe machtsontwikkeling van de bourgeoisie geeft de arbeiders een gevoel van machteloosheid. Ze hebben nog niets om er tegenover te stellen; ze voelen alleen de zwakte der tot nog toe gebruikte middelen: dus voelen ze zich zwak en machteloos. In enkelen komt dan besef van de nieuwe toestand en daarbij de overtuiging, dat nieuwe middelen en opvattingen noodig zijn. En dit groeit dan ook in de massa's, vaag bewust. Totdat spontaan, door zware druk en ellende vanzelf opvlammende uitbarstingen, een eerst gevoel van wat te kunnen opnieuw begint te groeien.

De bourgeoisie maakt van ieder verzet een politieke machtsstrijd. Maar daarmee brengt ze zelf de strijd op een veel breeder front. Want terwijl het eerst ging om de belangen van de een of andere groep arbeiders, trekt ze nu zelf door haar politieke en militaire maatregelen andere groepen in de belangensfeer. De bourgeoisie brengt de strijd van een beroepsfront naar een klassefront. Ze smeet de arbeiders van een klasse OP zich zelf aaneen tot een klasse VOOR zich zelf.

Dit optreden van de bezittende klassen geschiedt geenszins uit hun "vrije wil". De dwingende kracht, die hen opdrijft, is de toestand van het kapitalisme zelf. Het bedrijfsleven en daarmee het maatschappelijk leven kan alleen functioneeren als er voldoende winsten gemaakt worden. Stagneert dat, dan komt het bedrijfsleven voor een goed deel tot stilstand. Het verzekeren van een nieuwe winstbasis is daarom de eerste eisch van de bezittende klassen. Voor het maatschappelijk leven is het in de eerste plaats noodig, dat de groot-kapitalen worden beschermd, aangezien deze het belangrijkste deel van het maatschappelijk leven leven bestrijken. Zoedoende moet de leiding van het maatschappelijk leven steeds meer op de groot-kapitalen overgaan. Of anders gezegd: de concentratie van het bedrijfsleven moet zich politiek uitdrukken in de concentratie van de politieke macht in enkele handen. En naast de concentratie van de politieke macht in de handen van enkele machtige kapitaal-groepen door middel van de staat loopt de noodzaak het levenspeil der massa's om laag te drukken ter wille van de rentabiliteit. Deze ontwikkeling is de ontwikkeling naar het fascisme, die onvermijdelijk uit de gang van het monopolie-kapitaal opgroeit. Het beteekent dus het einde van de democratische ontwikkeling van de maatschappij. De "democratische rechten", het kiesrecht, vrijheid van vereenigen, van drukpers en van vergaderen moeten aan banden gelegd worden. Het zijn rechten, die alleen toegestaan kunnen worden, aan organisatie's, groepen en personen, die zich onvoorwaardelijk aan de politiek van het monopolie-kapitaal onderwerpen.

Het nationaal-socialisme.

Op het eerste gezicht schijnt het, alsof de arbeiders zich tegen deze drang naar de openlijke dictatuur van het groot-kapitaal zullen verzetten. Toch is dat niet zoo. Integendeel, het is zeer waarschijnlijk, dat de arbeiders in West-Europa en Amerika het krachtig zullen ondersteunen. Dat komt, omdat de massa's zelf nog volkomen in de kapitalistische maatschappij- en wereldbeschouwing bevangen zijn. De bezittende klassen richten zich tot de massa's, om de onderlinge strijd van klasse tegen klasse te staken en alle tezamen zich te wijden aan de belangen van de "volksgemeenschap". De massa's worden opgeroepen voor de verwezenlijking van een groot doel: het tot stand brengen van de Eenheid van het Volk. Ieder moet zich wijden aan de opbouw van het bedrijfsleven, om arbeid en brood voor allen te brengen. De bezitters moeten eveneens hun belangen aan die van het Volk geheel ondergeschikt maken, zoodat ze niet hun speciale belangen hebben te behartigen. (Dit is de strijd van het groot-kapitaal tegen de kleinere kapitalen). En ook de arbeiders hebben niet langer hun kleine groepsbelangetjes te verdedigen, maar alleen de belangen van het Volk geheel. Als het heele bedrijfsleven goed marcheert, dan kan het voor de arbeiders niet slecht gaan. En daarom moet iedere propaganda, die tegen deze opbouw van de Volksgemeenschap gericht is, worden verboden. (Opheffing van de democratie).

Het is minstens genomen zeer waarschijnlijk, dat de massa's zich zoo goed als algemeen onder deze banier zullen scharen. De christelijke, katholieke en neutrale arbeiders hebben altijd openlijk op het standpunt der "Volksgemeenschap" gestaan en de sociaal-democratie en de vakbeweging gebruiken wel allerlei termen, die aan de marxistische klassewetenschap ontleend zijn, maar hun heele theorie en praktijk draait tenslotte ook om de "Volksgemeenschap". "Socialisatieplannen" en het "Plan de Man" van de Belgische Werklieden Partij zijn geheel op de "Volksgemeenschap" gebaseerd. De opvattingen omtrent de "Volksgemeenschap" vormen de wezenlijke gedachteninhoud van de overgrote massa's van West-Europa en Amerika. De opheffing van de "democratie" is de eenige ideologische weerstand, die de bezittende klassen bij de doorvoering van het fascisme door middel van het nationaal-socialisme ontmoet. Maar praktisch zal deze weerstand tenslotte niet al te groot blijken. De nu levende jonge generatie heeft van de "democratie" nog niet veel plezier beleefd en zal geen vinger tot haar verdediging uitsteken. Ze verlangt de oplossing van haar dagelijksche problemen. Als 't kan met democratie, als 't beter gaat zonder, dan is 't ook best.

De strijd voor de democratische rechten.

Welke houding hebben de revolutionaire arbeiders ten opzichte van de opheffing der burgerlijk-democratische rechten aan te nemen? Is het "harde, revolutionaire plicht, de politieke rechten tot het uiterste te verdedigen", zooals "De Fakkel" van 1 Febr. '35 meent? Wij meenen van niet. Wij meenen, dat wie voor de "democratische rechten" vecht, vecht voor een verloren zaak. De democratie hoort niet thuis in een maatschappij, waarin de kapitalen in enkele handen zijn. De democratie past in een maatschappij van vele kleine bezitters, die langs deze weg hun tegengestelde belangen moeten behartigen. Maar als de concentratie in het be-

drijfsleven zich voltrekt, dan moet dit noodzakelijk ook op politiek gebied volgen. Het is nog altijd een oude, marxistische leerstelling, dat de ontwikkeling van het bedrijfsleven zich afspiegelt in de politiek. Vanuit de ontwikkeling van het kapitalisme gezien, is de monopolistische heerschappij van het monopolie-kapitaal een stap vooruit. Bij de heerschappij van het groot-kapitaal is een "terug" naar de democratie onmogelijk, zooals het tegenwoordig onmogelijk is, naar het kleinbedrijf terug te gaan. Wie vecht voor de "democratische rechten", probeert het rad der geschiedenis terug te draaien, zooals de handwevers vroeger deden, toen ze de fabrieken bestormden, om de machines te vernielen. Of zooals de bootwerkers staakten, om de invoering van graanelevators te verhinderen. Men zou evengoed een vereeniging kunnen oprichten, om zonsverduisteringen te voorkomen, zooals we ergens lazen.

Een vooruitstrevende klasse kan zich alleen doeleinden stellen, die in de gang der ontwikkeling liggen. De nieuwe arbeidersbeweging moet de blik vooruit richten. Ze heeft niet te weklagen over die goeie, ouwe tijd, die verloren ging, maar ze richt zich naar de nieuwe verhoudingen. Ze moet ondubbelzinnig uitspreken, dat de burgerlijk-democratische periode voorgoed voorbij is, omdat ze onvereinigbaar is met de concentratie van het bedrijfsleven. Een nieuwe arbeidersbeweging moet ondubbelzinnig uitspreken, dat de burgerlijke democratie economisch en dus ook "politiek" onmogelijk is geworden en dat het daarom nu voor de arbeiders om heel andere dingen gaat, n.l. OM DE VEROVERING VAN DE ARBEIDERS-DEMOCRATIE.

Daarbij is echter te bedenken, dat de opheffing der democratie niet in alle landen volgens dezelfde vorm kan verlopen. Ieder land vertoont in dat opzicht z'n eigen aspect, in verband met z'n historische ontwikkeling en z'n kapitaal-structuur. Daarom verloopt het ook niet in alle landen even snel. Maar 't wezenlijke, waar het in alle landen op aan komt, dat is de doorvoering van de absolute staatsmacht in handen van de groot-kapitalisten, om de rentabiliteit van de monopoliekapitalen te verzekeren.

De ontwikkeling naar de absolute heerschappij van het monopoliekapitaal staat daarom vast. En de opheffing der democratie staat daarom vast, al laat de vorm, waaronder ze wordt opgegeven nog verschillende mogelijkheden open. De groot-bourgeoisie heeft het wapen der burgerlijke democratie als onbruikbaar voor haar doeleinden weggegooid, om 't later waarschijnlijk nog éénmaal van de rommelkamer te halen. Dat zal ze doen, als de arbeiders in massa-bewegingen opmarscheeren en 't kapitalisme werkelijk bedreigen. Dan zal ze trachten de dreigende revolutie te bezweren, door de arbeiders met de burgerlijke democratie te verwarren en te splijten. Nog éénmaal krijgt de burgerlijke democratie dan ook nog voor de arbeiders een beteekenis. Maar alleen als ze er niet voor vechten, maar er tegen, dus voor de revolutie, voor de Radendemocratie.

Het utopische karakter van de strijd voor de democratische rechten in de tegenwoordige tijd is de eene kant van het geval. Maar zelfs al zou de strijd voor de democratische rechten wenschelijk zijn, dan is de huidige toestand zoo, dat aan een werkelijke strijd heelemaal niet zou zijn te denken. Men moet de vuist niet trachten te ballen, als men nog niet eens een hand heeft. Voor dikdoenerij op vergaderingen, een "massa-demonstratie" of een staking hiet of daar, die de rechten

van de democratie wil verdedigen, gaat de bourgeoisie heelemaal niet op de loop. Voor de bestrijding van de groot-bourgeoisie zijn heel wat grotere krachten nodig.

De bittere waarheid is, dat de massa's hun nieuwe vorm van strijd nog moeten vinden. De oude methoden van verkiezingen, de demonstratie, de protestvergadering, het petitionnement, de beperkte beroepsstaking met of zonder leiding der vakbeweging, de plaatselijke "opstand" van een paar honderd man, hoe heldhaftig deze ook moge zijn, het is hun alles als een gebroken zwaard uit de hand geslagen, het is alles niet meer dan een revolverkogel tegen een vier-centimeter pantserplaat. De groote massa der arbeiders weet dit heel goed en daarom striemt de honderzweep hen telkens opnieuw, terwijl van verzet nauwelijks iets te bespeuren is.

De bittere waarheid is, dat voor de tegenwoordige strijd de honderdduizendtallen, tenslotte de miljoenen nodig zijn, om het staatsapparaat van de bezittende klassen te doen sidderen. Ook dit weet de groote massa heel goed. Maar evengoed weet ze, dat nog niet het groote levensbeginsel in de massa geboren is, dat hen als eenheid in de strijd kan werpen.

Hier ligt het wezenlijke onderscheid tusschen de strijd van vroeger en de komende. Vroeger streden de arbeiders groep voor groep en hun dragende gedachte was de behartiging van hun groepsbelang als metaalbewerker, bootwerker, transportarbeider, enz. Het waren geen algemeene klassebelangen, die hen in de strijd dreven en daarvoor hadden ze geen groot, alles-bezielend levensbeginsel nodig. In de plaats van een bezielend levensbeginsel was een organisatorisch apparaat voldoende, om deze strijd te richten en te leiden.

Maar voor de honderdduizendtallen, de miljoenen, die nu nodig zijn om te strijden, is geen organisatorisch apparaat bij machte dergelijke maatschappelijke krachten te richten en te leiden. En toch moeten ze gericht zijn en moeten ze in een gemeenschappelijke strooming geleid. Maar omdat geen organisatorisch apparaat dit meer kan, moet er iets anders zijn dat deze functie verricht. En dat is, dat in en door de nood van de strijd een nieuw levensbeginsel binnen de massa's opgroeit. Het ontstaat niet door preeken; men kan het niet van buiten af in de massa's brengen, zooals men b.v. een flesch vol giet. Die groote eenheid van gelijkgerichte klassekrachten groeit in en door de strijd zelf. Ze groeit in elke werkelijke strijd op als gevoel van klasse-eenheid. Daarbij kan ze slechts vast worden als deze klasse-eenheid zich vastlegt in nieuwe organisatorische vormen van zelfhandelen van onderen op, dus als strijd voor vrijheid. En het bewustzijn, dat daarbij opgroeit, elk stukje gedachte, dat deze vrijheid, dit zelf meester worden over arbeid, over arbeidsmiddelen, over productie uitdrukt, is communisme. Alle strijdervaring, die uitloopt in het beheerschen der klassekracht, slaat in de massa's neer als klasse-eenheid, vrijheidstrijd, communisme, en werkt in totaal als nieuw levensbeginsel, dat hen sterker bindt, tot groter opoffering en moed, tot vaster discipline en solidariteit brengt, dan ook welke vaste formeele organisatie doen kan.

Het communisme is dus niets anders dan de ZELFbevrijding der massa's, de massa's moeten ZELF bewust, dat is communistisch, zijn. Hier ligt het groote verschil met de Russen en hun IIIe Internationale, die meenen, dat het voldoende is, dat onbewuste massa's de communistische

partij tot regeringspartij maken, waarna deze het communisme opbouwt. De massa's zijn het werktuig, dat door "de partij" wordt gehanteerd. Daardoor hebben de Russen het communisme verbonden met de loonarbeid, de IIIe Internationale met karakterloosheid en bedrog tegenover demakkers. We moeten het communisme echter weer verbinden aan de toewijding aan de klasse, aan de trouw, aan de kameraadschap, aan de opheffing van de loonarbeid, aan het beheer van het maatschappelijk leven door de groote, breede massa zelf, aan de arbeiders-democratie.

Klassestrijd en communisme.

Een nieuwe arbeidersbeweging zal in haar propaganda het woord communisme nauwelijks nodig hebben. Dat komt, omdat bij de tegenwoordige situatie het communisme niet in de eerste plaats een nieuw economisch systeem is, waarbij het privaat-bezit aan productiemiddelen is opgeheven, maar omdat het communisme in z'n diepste wezen daar ver boven uitgaat. Of eigenlijk: het nieuwe economische systeem is slechts één bepaalde kant, is tenslotte niet meer dan het middel, om het communisme als samenleving mogelijk te maken. Het communisme is feitelijk het beheerschen van alle maatschappelijke krachten door de menschen zelf. Zocals de natuurwetenschappen door middel van de techniek de natuurkrachten onderworpen hebben, zoo moet de menschheid de maatschappelijke krachten, die haar nu als een blind proces teisteren, onderwerpen. De menschen zelf moeten alle maatschappelijke krachten leiden en beheeren. Dat beteekent, dat alle functie's in het maatschappelijk leven: door de massa's zelf moeten worden uitgeoefend. Het beteekent, dat de organen, die de massa's daartoe scheppen, DIRECT uit hen zelf voortkomen, het zijn de arbeidersraden. Maar tevens ligt hierin besloten, dat de massa's daarmee ZELF uitvoeren, wat ze in onderling overleg besloten hebben. De scheiding van "wetgevende en uitvoerende macht" valt daarmee weg. De leiding van de maatschappelijke krachten gaat op de menschen direct over. Of met andere woorden: de doorvoering van het communisme is niets anders dan de doorvoering van de arbeiders-democratie. Het beheeren van de economische maatschappelijke krachten verschijnt hierin als een onderdeel van het communisme, als een vanzelfsprekendheid, die nauwelijks afzonderlijk genoemd behoeft te worden.

Zoo gezien, begint de ontwikkeling van het communisme niet pas, als de arbeiders de macht veroverd hebben endan een nieuwe ordening van het bedrijfsleven doorvoeren. De ontwikkeling van het communisme begint nu reeds, op de huidige dag, waar de arbeiders in de klassestrijd hun eigen lot in handen nemen door onder eigen leiding te strijden. Daar verwezenlijkt zich de arbeiders-democratie, die de maatschappelijke krachten in eigen beheer neemt. De groei van het communisme is daarom niet anders dan de groei van de zelfbeweging der massa's. Het is het ontwikkelingsproces van de arbeiders-democratie. Het is het ontwikkelingsproces, waarin de massa's hun eigen klassekrachten leeren leiden en beheeren. Is het communisme zoo ver gegroeid, dan eerst kan de proletarische klasse de economische maatschappelijke krachten leiden en beheeren. Eerder niet. Men gebruikt dikwijls het woord van Marx, dat een nieuwe maatschappij wordt geboren in de schoot der oude. Voor ons beteekent dit alleen, dat de zelfbeweging der massa's steeds meer tot levensbeginsel

dezer massa's wordt, dat de klasse groeit van een klasse op zich zelf tot een klasse voor zich zelf, dat de klasse bewust haar eigen krachten heeft leeren aanwenden.

Hiermee is het communisme op zijn eenvoudigste en meest wezenlijke formule teruggebracht. Het is voor ieder arbeider direct te begrijpen, al zal hij de praktische doorvoering ten zeerste betwijfelen. Tegelijk wordt daarmee duidelijk dat de arbeiders-democratie niet anders is dan de dictatuur van de arbeiders, of de z.g. dictatuur van het proletariaat. En tevens blijkt daaruit, dat de arbeiders-democratie niets te maken heeft met het stembiljet van het "algemeene kiesrecht". De verdediging van het algemeene kiesrecht als een verdediging van onze democratische rechten voor te stellen, betekent daarom niets anders dan een inzicht in onze werkelijk democratische rechten verhinderen.

Dat de massa haar eigen klassekrachten leert leiden en beheeren is geen kwestie van propaganda. Het is de harde praktijk van het leven, die de massa's in deze richting gaat dringen. De "democratische periode" is praktisch internationaal afgesloten. Legale organisatie's kunnen alleen nog trachten, opkomende klasse-actie's zoo spoedig mogelijk te dempen. In een reeks van nederlagen bevrijdt de arbeidersklasse zich van deze "leiding".

In deze verhoudingen ontstaat tevens een nieuwe arbeidersbeweging, die op geheel nieuwe grondslagen rust. Het zijn kleine illegale groepen, die het wezenlijke van de bevrijdingsstrijd in de zelfbeweging der massa's zien. Daarom willen ze nooit macht voor hun "partij" of groep. Niet hun organisatie moet sterk worden, maar hun KLASSE.

Ondertusschen is de groei naar de zelf-beweging der massa's een langdurig proces, dat zich in een hol van verschrikkingen voltrekt. Want nog nooit in de geschiedenis der mensheid stond een klasse tegenover zoo'n machtige vijand, nog nooit tevoren tegenover zulk een moordende macht, nog nooit voor zoo'n omvangrijke, allesomvattende taak: het beheerschen van alle maatschappelijke krachten in de wereld. En toch moet de arbeidersklasse deze geweldige strijd voeren, omdat die strijd onvermijdelijk is, en omdat geen andere macht dat kan. Want de maatschappelijke krachten der kapitalistische maatschappij bedreigen de heele mensheid met vernietiging. De heele mensheid ziet met angst en beven de naderende massa-moord van de gifgassen-oorlog; het resultaat van ongebreidelde, ongetemde, onbeheerschte maatschappelijke krachten. Er is niemand, die deze massa-moord wil, en tegelijk is iedereen er van overtuigd, dat hij ansig dicht naderbij is en tenslotte als een onafwendbaar onweer losbreekt. Het is een waanzin, die niemand wil en met de zekerheid van een natuurramp over de wereld giert. Dat zijn de onbeheerschte krachten. En omdat dit zoo is, daarom gaat de strijd om de beheersching der maatschappelijke krachten voort. Ook al zijn na de tweede wereldoorlog heele of halve volken volkomen uitgeroeid, dan staat nog steeds de beheersching der maatschappelijke krachten als onopgelost probleem, waarmee een 3e en een 4e wereldoorlog aan de gezichtseinder opduiken. Daarom is de beheersching der maatschappelijke krachten HET probleem van deze en van de komende tijd.

De arbeidersklasse alleen en alleen de arbeidersklasse met haar milioenen-macht kan deze taak vervullen. Alleen de arbeidersklasse! Want het belangrijkste deel van het beheerschen der maatschappelijke krachten ligt in de baan van het beheerschen der productieve krachten, waarbij het om nieuwe bewegingswetten voor de ontwikkeling der maatschap-

pelijke productie gaat. Daarom kan het alleen een PRODUCTIEVE klasse zijn, die deze krachten ZELF beheerscht. Dat is alleen de arbeidersklasse.

De arbeidersklasse alleen! In de tegenwoordige tijd van machteloosheid richten de sociaal-democratische partijen en de buitenlandse filialen van het Russische staatskapitalisme zich tot de middenstand en de intellectueelen, om deze in de strijd om de beheersching der productiekrachten te betrekken. Ze zoeken hulp, waar deze niet te vinden is. Eerstens behooren ze voor een goed deel NIET tot een productieve klasse en ten tweede leven ze voor zoo ver ze van de handel leven of de z.g. "vrije beroepen" uitoefenen, van de meerwaarde, die door de productieve massa's wordt voortgebracht. Hun pogingen tot beheersching der maatschappelijke productiekrachten kunnen daarom het raam van het kapitalisme, van de loonarbeid, niet doorbreken. Het kan daarom alleen leiden tot de pogingen tot maatschappelijke beheersching in de vorm van het nationaal-socialisme, de nationale ordening der productieve krachten. Of anders gezegd: tot scherpere tegenstellingen der productieve krachten in internationale maatstaf, tot wereldoorlogen.

De arbeidersklasse, die alle meerwaarde voortbrengt, kan daarom om alleen de bron van de meerwaarde sluiten en nieuwe bewegingswetten voor de maatschappelijke productie geven. Zeker worden ook de middenklassen en de intellectueelen door de onbeheerschte maatschappelijke krachten met vernietiging bedreigd. Maar nooit kunnen ze als klasse een hulp troep vormen voor de doorvoering van nieuwe bewegingswetten van de maatschappelijke productie, omdat ze zelf van de meerwaarde leven. Zeer zeker kunnen een grooter of kleiner aantal personen uit deze klassen naar de arbeiders overloopen. Maar de eerste voorwaarde daartoe is, dat de arbeidersklasse ZELF een machtsfactor is. Als de middenstand en de intellectueelen zien, dat een NIEUWE, enorme maatschappelijke kracht op gaat treden in de vorm van machtige, strijdende arbeidersmassa's, dan eerst zullen verscheidene van de intellectueelen en de middenstanders zich op deze nieuwe kracht oriënteren. Eerder niet. Het zoeken van aansluiting bij de middenstand of bij de intellectueelen voert daarom juist tot het tegenovergestelde van wat er mee bedoeld wordt. De arbeidersklasse heeft trots op haar vaandel te schrijven: De arbeidersklasse alleen en alleen de arbeidersklasse! Daarmee worden dan pas de voorwaarden gelegd tot het "overloopen" van belangrijke groepen uit de intellectueelen en de middenstand. Klasse-macht moeten we hebben! Klasse-macht!

Verantwoording vrijwillige bijdragen:

L.B.S. te A. 0.40 A.V. te A. 0.25 K. te A. 0.25 A.L.J. te A. 0.50
S. te A. 0.10 M.A. te N. 1.37

Van de obligatieleening zijn uitgeloot de laatste nummers: 11, 12 en 23.

DE ZELFBEWEGING DER MASSA'S.

a. Beteekenis der massa-beweging.

Deze ontzaglijke macht is er nog niet. De milioenen-massa's zijn er, maar ze kunnen hun macht nog niet als maatschappelijk gerichte kracht laten optreden. Ze kunnen nog niet eens hun eigen klassekrachten beheeren en beheerschen, laat staan de maatschappelijke productiekrachten!

Maar in de komende ontwikkelingsperiode leeren ze beide functies tegelijk. Ze leeren het tegelijk, omdat de eigen klassekrachten en de maatschappelijke productiekrachten twee kanten van hetzelfde ding zijn. Ze kunnen hun eigen klassekrachten niet leeren beheerschen, zonder tegelijk de productiekrachten te beheerschen. Het is hetzelfde proces, de eene keer gezien vanuit de beheersching der productiekrachten, de andere keer vanuit de beheersching der klassekracht. Dit proces gaat zich voltrekken. Weliswaar niet in een onafgebroken rechte lijn, maar 't gaat. En de vorm, die het aanneemt, is de vorm van de zelfbeweging der arbeidersmassa's, de "beweging der arbeiders". Onder de drang van de tijden, onder de geesel van de moord en de verhogering ontladen zich de enorme krachten, die in de massa's ontstaan. De ongetemde maatschappelijke krachten van het kapitalisme voltrekken het losmaken der krachten, die in de massa's gaan groeien.

De directe actie door massa-bewegingen is voor de bezittende klassen zeer gevaarlijk. Voorloopig niet door hun kracht of hun omvang, want de massa's worstelen zich slechts langzaam uit de tradities van partij- en vakverenigingspolitiek los. En daarom kunnen de bezittende klassen de komende bewegingen met hun moordorganisaties voorloopig nog gemakkelijk bannen. 't Gevaarlijke zit dan ook niet daarin, dat de macht der bezitters direct wordt bedreigd. 't Gevaarlijke zit daarin, dat geen zelfstandige beweging der arbeiders mogelijk is, zonder dat ze de bodem van de wettelijkheid verlaat, zonder dat ze haar EIGEN wettelijkheid stelt, zonder dat zich daarbij tegelijk de tendenz openbaart, om de maatschappelijke productiekrachten in eigen beheer te nemen. Omdat in de massa-beweging blijkt, dat de beheersching der klassekrachten evenwijdig loopt met het beheer der productiekrachten, dat het twee kanten van hetzelfde proces zijn, daarom moeten de bezittende klassen deze bewegingen oogenblikkelijk in bloed smoren.

Zoodra hier of daar een zelfstandige stakingsbeweging ontstaat, beantwoordt de bourgeoisie dat oogenblikkelijk met de start van beleg, het opheffen van de vrijheid van drukpers en van vereenigen en vergaderen, voor zoover deze nog niet opgeheven waren. Maar wil een beweging leven, dan moet ze zich verzetten tegen deze onderdrukking van haar levensuitingen. De arbeiders moeten vergaderen, hun pers uitgeven. Daarmee moeten de arbeiders dan de strijd tegen de start beginnen. Beginnen ze deze strijd niet (zoons bij de textielstaking in Twente), dan beteekent dat, dat de beweging met succes door de bezittende klasse onderdrukt is. Maar zoodra verzet geboden wordt, treedt de EIGEN wettelijkheid

der beweging in. In het stakingsgebied, waar de arbeiders iets te zeggen hebben, geldt een andere wettelijkheid dan daarbuiten. Deze andere wettelijkheid openbaart zich o.a. daar in, dat binnen het strijdgebied de wetten van het privaatrecht geen geldigheid meer kunnen hebben. En dat niet, omdat de strijdende arbeiders "bewuste" communisten zijn, omdat ze bezielde worden door het beginsel, om ZELF de maatschappelijke productiekrachten te leiden en te beheerschen, maar omdat ze niet anders kunnen, omdat hun dit door de strijd zelf wordt opgedrongen. Het betrekkelijk onschuldige, zeer onvoldragen Jordaan-conflict is in dit opzicht zeer leerzaam. In de strijd tegen de politie en de militaire macht haalden de arbeiders bruggen omhoog, wierpen barricades op, om de doorgang in de straten voor motorpolitie e.d. onmogelijk te maken en smeerden ze machine-olie op de hoeken der straten, zoodat de snel aanrijdende politie-auto's daarop slipten. Dat was de openbaring der klassekrachten. Maar deze krachten konden zich niet ontladen, zonder de grenzen van het privaatrecht te doorbreken. Een winkel van ijzerwaren werd leeggehaald, omdat men scheppen en prikkeldraad nodig had voor het maken der versperringen. En de smeerolie werd uit eenige garages "in beslag genomen". Verder werden eenige winkels geplunderd, tot groote verontwaardiging der communistische partij, die meende, dat "de middenstand" gespaard moest worden.

Hoe beperkt, gebrekkig en onvoldragen deze beweging ook was, toch legt ze de belangrijkste strekkingen van massa-bewegingen bloot. Reeds vroeger waren we op de innige samenhang van krachten, middelen en doel. Waren de krachten grooter geweest, zou deze beweging b.v. door groote stakingen ondersteund zijn, dan zou met deze groei der krachten tegelijk een groei der aangewende middelen hebben plaats gevonden. Er had dan wel meer in beslag genomen moeten worden b.v. vergaderlokalen, drukpersen, vrachtauto's, om de arbeiders snel te kunnen vervoeren. En blijkt een dergelijke beweging van eenige langere duur, dan eischt de voedselvoorziening in het strijdgebied dringende zorg, zoodat de inbeslagname van levensmiddelen een vanzelfsprekendheid wordt. Zelfs kan het noodzakelijk worden, verschillende takken van bedrijf aan het werk te zetten, om voor de revolutionaire beweging in de fabrieken te werken (Asturië in Spanje), opstand in het Roergebied in 1920). Met andere woorden, een massa-beweging kan zich alleen ontwikkelen door de wetten van het privaatrecht te doorbreken en een deel van het maatschappelijk bedrijfsleven onder eigen leiding te stellen. In de massa-bewegingen openbaart zich IN BEGINSEL wat eenmaal de algemeene gang van de maatschappij zal zijn. Daarin openbaart zich, dat de massa's hun eigen klassekrachten niet kunnen beheeren, zonder tegelijk de productiekrachten te beheerschen. Daarom groeien beide tezamen omhoog.

Zoolang de massa-bewegingen nog klein zijn en weinig diepgang hebben, zoolang treedt de tendenz naar het beheer van alle maatschappelijke krachten nog niet zoo duidelijk aan de dag. Maar worden deze bewegingen grooter, dan worden steeds nieuwe functies binnen het bereik der strijdende massa's getrokken, hun werkingsveld verwijdt zich. En in deze strijdende massa's voltrekt zich dan een volkomen nieuwe groepeerings van de betrekkingen tusschen de menschen en het productieproces. Er ontwikkelt zich een nieuwe "orde". Dat zijn de wezenlijke strekkingen van zelfstandige klasse-

bewegingen en daarom is de bourgeoisie er doodsbenauwd voor.

De ontwikkeling der massa-bewegingen is daarom de ontwikkeling van de geleidelijke beheersing der klassekrachten en van het maatschappelijk leven. Maar niet geleidelijk in de zin, dat het eens bereikte blijft staan, om daarop verder te bouwen. 't Eens bereikte zakt altijd weer in elkaar. Wat blijft, dat is de ervaring. En iedere massabeweging bouwt voort op de ervaring van de afgelopen tijd. Zoo ontstaan in de ontwikkeling der massa-bewegingen allerlei strijdmetregelen betreffende het uitbreiden van bewegingen, het in beslag nemen van benodigdheden, het organiseren van de afweer, de distributie van levensmiddelen, die tot de vanzelfsprekendheden gaan behooren. Het zijn geen dingen, die punt van discussie kunnen uitmaken, omdat ze door de ervaring, de herhaaldelijke toepassing, tot de "natuurlijke" gedachteninhoud der massa's geworden zijn. Zoals op het oogenblik bij het uitbreken van een staking geen groote debatten gehouden worden over het nut van het uitzetten van posten, om onderkruipers op te vangen, omdat dit tot de vanzelfsprekendheden behoort, zoo trekken de massa's alle functies van het maatschappelijk leven aan zich, zonder daarover urenlang te "beradslagen".

En daarom beduidt het onderdrukken van een massa-beweging slechts ten deele een nederlag voor de arbeidersklasse. Want het is niet de nederlag van de machteloosheid, maar het is de nederlag van de jeugd, van de nog onvoldragen kracht.

b. De uitbreiding.

Een van de eerste functies, die tot de vanzelfsprekende gedachteninhoud van de strijdende massa's wordt, is de uitbreiding der klassebeweging. Nu is dit nog een heftig omstreken punt, maar de machtsverhoudingen zullen hierin het eerste klaarheid brengen. Want een beweging zal een massa-beweging zijn, of ze zal niet zijn.

Hoe gebeurt de uitbreiding in de oude arbeidersbeweging? Op tweeërlei wijze: de vakvereenigingsleiding beslist over de uitbreiding der beweging, of verschillende partijen roepen door strooibiljetten de arbeiders van andere bedrijven en bedrijfsgroepen tot solidariteit op. In ieder geval is de uitbreiding geen functie van de stakende massa, maar van de "arbeidersbeweging".

De zelfbeweging der massa ziet in de eerste plaats op het overnemen van deze functie. Echter niet in deze zin, dat de "zelfgekozen stakingsleiding" zich met een manifest tot de andere bedrijfs-groepen wendt, doch in deze zin, dat de stakende massa's zelf naar de bedrijven gaan, om hun klassegenooten tot solidariteit op te vorderen.

In de Belgische stakingsbeweging van 1932 kwam dit beginsel heel duidelijk op de voorgrond, al zette het zich nog niet konsekvent door. Al heel gauw eischten de stakende massa's, dat de vakvereenigingen de staking verder zouden uitbreiden. Het is echter niet waarschijnlijk, dat de stakers hun toevlucht tot de oude beweging namen uit gebrek aan inzicht in deze kwestie. Waarschijnlijk stootte de uitbreiding door de zelfbeweging aan haar grenzen, doordat de spoorwegarbeiders de vakvereenigingsdiscipline nog stelden boven de classesolidariteit. Daarom eischten de stakende massa's de uitbreiding over de omweg der vakbeweging. Toen het innerlijk tekort aan klassekracht aan de dag trad, zocht men hulp bij "instanties", vanwaar geen hulp te wachten was.

In de Jordaan bleken de innerlijke klassekrachten nog zoo zwak, dat de strijdende arbeiders de functie van de uitbreiding der beweging niet eens ter hand konden nemen. Waarschijnlijk speelde hier echter ook een rol, dat men het niet anders dan als een "werkloozenconflict" beschouwde, dat door de werkloozen uitgevochten moest worden. In de Jordaan (of dicht er bij) liggen verscheidene bedrijven, doch door de strijdende werkloozen werd geen enkele poging ondernomen, deze in de strijd te betrekken.

De "wilde" stakingsbeweging der textielarbeiders in Twente (1931) toonde nauwelijks tendenzen tot deze zelfuitbreiding. De stakers eischten van hun vakvereenigingen, dat deze de leiding van het conflict op zich zouden nemen. Daarmee ging de functie van het wel of niet uitbreiden van de strijd natuurlijk tegelijk op de vakvereenigingen over. De groote vakvereenigingen moesten van een uitbreiding echter niets hebben en dus danden ze het conflict zoo ver mogelijk in. Zodoende waren niet eens alle textielbedrijven bij de staking betrokken. Wel deden het N.A.S. en het N.S.V., de C.P.H. en verschillende kleinere politieke groepeeringsmoete, ook de andere textielbedrijven in het conflict te betrekken, maar ook hier zegvierde de vakvereenigingsdiscipline over de klasse-

samenhoorigheid. Het ligt trouwens voor de hand, dat de nog werkende arbeiders geen gehoor geven aan de oproepen van andere organisaties. De organisaties voeren altijd een felle onderlinge strijd, die het karakter van een concurrentiestrijd aanneemt, doordat alle organisaties streven naar versterking van HUN-organisatie. De strijd tusschen de organisaties wortelt daarom niet alleen in de tactische verschillen, maar ook in de organisatiebelangen. Ieder arbeider weet dat en daarom steert hij zich niet aan de parolen van andere organisaties.

Het wordt echter heel anders, wanneer de stakende arbeiders zelf optrekken en de solidariteit van de andere arbeiders inroepen. Dan neemt het conflict tusschen de organisatiediscipline en de klasse-samenhoorigheid voor iedere arbeider afzonderlijk een veel scherpere vorm aan en treedt het "gevaar" van verbroedering duidelijk aan den dag. De bezittende klassen zullen daarom alles doen, om deze verbroedering te voorkomen en straf militair geweld zal het antwoord zijn op iedere poging van de massa, om de uitbreiding zelf ter hand te nemen. Voorloopig kan een stakingsbeweging heel gemakkelijk niet tegen dat militaire geweld op en dus schijnt het zinloos, de uitbreiding langs deze weg te beproeven.

Maar toch is dit niet zinloos. Want zoover andere groepen van arbeiders nog niet aan de beweging deelnemen, zijn ze nu gedwongen, onder militaire bewaking te werken. De militaire staatsmacht, die ze allen haten, moet hen tegen hun klassegenooten "beschermen". Daarmee wordt het psychische conflict tusschen de vakverenigingsdiscipline en de klasse-solidariteit niet zwakker, maar juist scherper en daarmee worden de uitbreidingsmogelijkheden opnieuw gevood.

Maar zooals gezegd, was daarvan in het textielconflict nog geen sprake. De arbeiders denken nog te veel in organisaties en een intensieve propaganda op dit punt zal een van de wezenlijkste werkzaamheden van de nieuwe arbeidersbeweging zijn. Nu reeds, dus in "normale tijd", waar geen wolkje van actief optreden der arbeiders te bespeuren is, moeten we bij alle kwesties de functie van de zelfuitbreiding aan de orde stellen. Waar we met andere arbeiders samen zijn, in alle uithoeken van het land moeten we dit beginsel naar voren brengen. Oogenshijnlijk heeft dat geen directe, praktische zin. En inderdaad is ook niet direct te constateeren, in hoeverre dit beginsel weerklank vindt. Dat kan alleen bewezen worden in de praktijk. Maar een intensief voorwerken, voorbereiden, kan het praktisch doorbreken van het nieuwe beginsel alleen vergemakkelijken.

Een werkelijk revolutionaire propaganda bestaat daarom niet in het telkens opnieuw oproepen tot "revolutie", of in het "ontketenen" van allerlei conflicten. Het bestaat in het rustig voorbereiden van de uitbreidingsmogelijkheden, opdat de onvermijdelijk komende klasseconflicten een zoo groot mogelijke werkingsbasis hebben.

c. De beheersching der klassekrachten door de Arbeidersraden.

De tweede functie, die binnen het bereik van de zelfbeweging der massa valt, is de organische beheersching der klassekrachten, de "eigen leiding". Tot nu toe viel de "beweging der arbeiders" met de "arbeidersbeweging" samen; de bestaande organisaties (politieke partijen en vakverenigingen) waren vanzelfsprekend de leiders der bewegingen. Wel werd deze verhouding van de strijdende arbeiders tot hun leiding in verschillende massabewegingen doorbroken, doch men beschouwt dit niet zoo zeer als de geboorte van een nieuw beginsel, dat in de massa's gaat groeien, dan wel als een "afwijking" van de gebruikelijke gang van zaken, die uit een bepaalde situatie geboren werd. De "afwijking" zat daarin, dat de massa's buiten de bestaande organisaties om in de strijd gingen, hun oude leiders niet meer gehoorzaamden en onder eigen leiding een massa-doel gingen verwezenlijken, dat zich buiten alle partijen om en tegen alle partijen in binnen de massa's had gevormd. En deze "afwijking" gaat nu groeien tot de gebruikelijke vorm, waarin de strijdende massa's, die voor eigen klasse-doelinden opkomen, zich gaan bewegen.

Dat komt door de voorwaarden, waaraan de strijd in de tegenwoordige tijd gebonden is. Juist doordat iedere beweging der arbeiders tot een strijd tegen de staatsmacht wordt en een werkelijke beweging onmogelijk is, zonder inbreuk te maken op het eigendomsrecht, daarom moeten deze bewegingen iedere andere leiding dan die van zichzelf ontgroeien. Wel zullen we voorloopig nog zien, dat allerlei partijen erin zullen slagen de leiding van bewegingen, die ondanks hen en tegen hun wil zijn uitgebroken, in handen nemen. Maar dat is dan de uitdrukking van het feit, dat zoo'n beweging niet verder kan, dat de beweging op de terugtocht is. Want het is de taak der partijen en vakverenigingen, de bewegingen in "ordelijke banen" te doen verlopen, dat is: ze weer op de bodem der wettelijkheid terug te brengen. Daarom moet het beginsel van de "eigen leiding der massa's", het zelfstandig beheer der klassekrachten, het centrale punt van de klassebeweging worden.

Dit beginsel is nog maar heel zwak vertegenwoordigd; hier en daar bij enkele arbeiders en enkele groepen. De traditie, dat klassebewegingen door organisaties beheerscht en geleid moeten worden, zit nog zoo diep verankerd, dat nog allerlei nieuwe groeperingen zullen ontstaan, die deze functie denken te kunnen vervullen. Als de oude organisaties de komende klassebewegingen niet kunnen of niet willen leiden, denken ze nieuwe te moeten oprichten, die dat wel willen en kunnen.

Natuurlijk zit er een kern van waarheid in de oude, overgeleverde opvatting. En deze is, dat de klassekrachten geleid en beheerscht moeten worden. Want een spontane uitbarsting in een proletarische massabeweging is wel de ontketening van klassekrachten, maar zoo lang deze krachten onbeheerscht zijn, zoo lang ze nog niet bewust gericht zijn, zoo lang werken ze als een onweer, dat zich ontleedt en daarmee uit; het kan hier en daar verwoestingen aanrichten, maar het zakt snel af. Het beheerschen van krachten is

echter hun doelbewuste aanwending; en daarom moeten deze krachten gericht en georganiseerd worden. Dus daarin zit het verouderde der opvatting niet. De vernieuwing der opvattingen ligt dan ook in de overtuiging, dat deze krachten niet door een organisatie beheerscht en geleid kunnen worden. De functies, die bij grotere massa-bewegingen door de arbeiders vervuld moeten worden, zijn zoo talrijk en zoo omvangrijk, ze bestrijken tenslotte het geheele gebied van het maatschappelijke leven, dat geen partij in staat is de leiding van al deze functies op zich te nemen. Dat kan ten slotte alleen door degenen, die de functies moeten uitoefenen. Dat zijn de arbeiders zelf.

Daarin ligt de ontzaglijke moeilijkheid van het ontwikkelingsproces. Zoo lang de krachten zich chaotisch, zonder innerlijke samenhang ontloden, zoo lang wordt een beweging ook gemakkelijker neergeslagen. Maar vanuit deze ervaring groeit de coördinatie, de samenvoeging en "gelijkschakeling" der krachten. Zoo iets van: "Wij zorgen hiervoor, zorgen jullie daarvoor", een bewuste krachtenverdeling, dat is een bewuste werkverdeling, dat is een beheerschen van de kracht, dat is het organiseren der krachten.

Voor zoo ver onze ervaring nu reikt, neemt deze "gelijkschakeling" de vorm van allerlei comité's van actie aan, die in de Russische en de Duitse revolutionaire bewegingen als Arbeidersraden bekend zijn. Voor het doorvoeren van algemeene regelingen, die in de strijd noodig blijken, ontstaat daarbij een Algemeen Comité van Actie of een Algemeene Arbeidersraad. Zoo kennen we in de geschiedenis bij voorbeeld de Algemeene Arbeidersraad van Hamburg, van Berlijn, van Petersburg. Zoo legde b.v. de Arbeidersraad voor het Roergebied (1920) beslag op de banken, om de doorbetaling der loonen te verzekeren gedurende de staking, zoo trof de Hamburgsche Arbeidersraad allerlei algemeene maatregelen in verband met de distributie der levensmiddelen en de organisatie van het verzet tegen de staatsmacht.

Het beheerschen onzer klassekrachten vindt daarom in de huidige verhoudingen zijn praktische vorm in het Radenstelsel. Als klasse kunnen we onze krachten slechts in zoo verre bewust aanwenden, voor zoo ver we deze in de Arbeidersraden weten te kristalliseeren. Dat is een groeiproces. In iedere massabeweging neemt de organisatorische samenvatting en gelijkenschakeling der krachten, hun bewuste aanwending, vastere vormen aan. En het is juist de taak der revolutionairen, een massabeweging steeds verder tot Radenbeweging te maken. De groei van de massabeweging als Radenbeweging is de maatstaf, waaraan de bewuste aanwending onzer klassekrachten gemeten kan worden.

Nu doen zich hier een paar belangrijke vraagstukken voor. In de eerste plaats: is het wel zoo zeker, dat massabewegingen tot Radenbewegingen groeien? Heeft het fascisme in Duitschland en Italië niet massabewegingen voortgebracht, die heelemaal niet in den Radenvorm verliepen? En in de tweede plaats: is het wel zoo zeker, dat de groeiende economische nood, de steeds heftiger uitbuiting door de bezittende klassen, tot een strijd om de productiemiddelen, tot een strijd om het beheerschen van de productiekrachten door de arbeiders moet voeren? Heeft de praktijk in Duitschland en in Italië niet juist doen zien, dat het aanhoudende verslechteren van den toestand

der arbeiders de massa's niet naar links drijft, maar juist naar rechts, naar versterkt nationalisme en militarisme, naar het vernietigen van alles, wat arbeidersbeweging heet, kortom - naar een versterking van de kapitalistische gedachtenwereld der massa's? Is de feitelijke zin van de massabewegingen in de fascistische landen niet juist, dat de massa's al hun krachten inspannen, om het kapitalisme te redder, in plaats van het in moelzame strijd ten val te brengen?

Inderdaad! We hebben op dit punt heelemaal geen illusies, dat de arbeidersklasse zich in een rechte lijn naar het beheerschen van haar eigen krachten beweegt. (Zie blz.6). Maar tevens weten we, dat dit alles niet meer dan een afschuwelijk "tusschenspel" kan zijn, dat het ten slotte ons opstijgen als klasse niet kan verhinderen. We putten deze zekerheid uit onze maatschappij-beschouwing, uit ons inzicht, dat het kapitalisme zich in de tegenwoordige tijd alleen kan handhaven door de breede massa's in het pauperisme te stooten.¹⁾

Welke voorstellingen er in de massa's ook mogen leven omtrent een "regeling" van het kapitalisme op nationale grondslag, in werkelijkheid richt deze "ordering" zich naar de belangen van de machtige kapital-groepen. De groote kapitalen moeten, hoe dan ook, tot randemant gebracht worden, omdat anders het heele economische leven instort. De groote kapitalen kunnen alleen nog leven van het sterven der massa's. Het feitelijke probleem der heden-dagsche maatschappij is, dat het werken met de enorme productiekrachten alleen mogelijk is, als er winst door voortgebracht wordt, wat alleen ten koste van de breede massa's mogelijk is. Het probleem is daarom niet een "ordering" van het kapitalisme, maar zijn opheffing. De winst is de rem, die in de tegenwoordige ontwikkeling van het kapitalisme de aanwending van de productiekrachten verhindert. Daarom moet in het belang der breede massa's het bedrijfsleven kunnen functioneeren zonder dat er winst gemaakt wordt, d.w.z.: de productiemiddelen kunnen niet meer in de vorm van kapitaal verschijnen, maar eenvoudig als werktuigen, die de goederen voortbrengen, om in de behoeften van de hongerende massa's te voorzien.

De volkomen omwenteling van alle economische verhoudingen is daarom het probleem van de tijd. De verhouding van de menschen tot de productiemiddelen, die nu gekenmerkt is door de loonarbeid, de verhouding van de menschen tot de maatschappelijke goederenrijkdom, die nu geregeld wordt door de waarde der arbeidskracht, de verhouding van mensch tot mensch in het productieproces, die nu verschijnt in de vorm van heer en knecht, van koper en verkoper, worden daarmee volkomen omgewenteld. Met het wegvallen van de winst moet dus de heele maatschappelijke goederen-beweging in andere banen komen, terwijl alle sociale verhoudingen, de verhoudingen tusschen de menschen, nieuwe vorm aannemen.²⁾

1) Zie hiervoor: "De beweging van het kapitalistisch bedrijfsleven". Uitgave der G.I.C.

2) Zie hiervoor: "Grondbeginselen der communistische productie en distributie". Uitgave der G.I.C.

Maar dit probleem kan en wil het fascisme niet oplossen. En toch is het onontkoombaar. En daarom kan het fascisme niet anders dan een afschuwelijk "tusschenspel" zijn. De nood schrijdt voort en daarom zijn massabewegingen, die de productie ten bate van de breede massa in gang willen zetten, onvermijdelijk.

Met het willen alleen is het echter niet veel gedaan. Belangrijk is, dat ze het moeten, terwijl ze het alleen kunnen in de Radenvorm. Het veroveren van de macht in een bepaald gebied is niet het moeilijkste. Maar om deze zoo lang mogelijk in handen te houden is de kwestie. Daarom moeten de arbeiders hun bedrijven beheerschen; dat is, ze heffen hier de verhouding van heer tot knecht op, terwijl ze in de onderlinge verbinding der bedrijven een begin maken met de maatschappelijke regeling der productie. Dat kunnen ze alleen door hun arbeidersraden. En tevens moeten ze de levensmiddelenvoorziening ten bate van de breede massa's verzekeren; dat is, ze moeten overgaan van de private toeëigening der producten tot de maatschappelijke regeling der distributie, ze brengen de maatschappelijke verdeling van de goederenrijkdom in nieuwe banen. Dat kunnen ze alleen door hun arbeidersraden.

Daarom is de groei der massabeweging ALS RADENBEWEGING de maatstaf, waaraan de bewuste aanwending der klassekrachten gemeten kan worden. De opvatting, die we in de arbeidersbeweging wel hooren, dat arbeidersraden alleen in de revolutie gevormd dienen te worden, moet daarom als onjuist worden afgewezen. Bij iedere beweging, die binnen de arbeidersklasse opkomt, dient de RADENVORMING het kernpunt van de beweging uit te maken. De beteekenis van een massabeweging ligt niet in hetgeen ze wel of niet weet te bereiken, maar wel in de mate, waarin ze haar klassekrachten door haar raden heeft leeren hanteeren.

DE NIEUWE ARBEIDERSBEWEGING.

We hebben tot nu toe alleen over de "beweging der arbeiders" gesproken, waarin de arbeidersraden als de vorm verschijnen, waarin zich de beheersching der maatschappelijke krachten openbaart. We richten nu de blik naar de nieuwe "arbeidersbeweging", de organisatorische samenvatting der betrekkelijk weinige arbeiders, voor wie de strijd voor de zelfbeweging onzer klasse tot vleesch en bloed; tot levensbehoefte geworden is. Daartoe willen we eerst afspreken, wat we onder de oude en de nieuwe arbeidersbeweging verstaan. Alle organisaties, die de leiding van conflicten aan zich willen trekken, die zooveel als "de generale staf" van de arbeidersklasse willen zijn, rekenen we tot de oude arbeidersbeweging. Daarom behooren partijen als de R.S.A.P. tot de oude arbeidersbeweging, al is hun geboortebriefje ook van heel jonge datum. Alle organisaties, die geen macht voor zich zelf willen ophouwen, maar alleen klassemacht, die de zelfbeweging der massa's door middel van hun arbeidersraden tot leidend beginsel hebben, rekenen we tot de nieuwe arbeidersbeweging.

De nieuwe arbeidersbeweging is er reeds. Heel zwak, hier en daar een groepje. Ze is nog zoo zwak en klein, dat men nauwelijks van een organisatorische structuur kan spreken. Maar de kiemen tot verdere groei zijn duidelijk waarneembaar. Hoe zal de organisatorische samenvatting der nieuwe arbeidersbeweging zijn? Wat zal haar organisatorische structuur zijn? We weten het niet. Wel kunnen we uit de huidige situatie afleiden, hoe het in de naaste toekomst zal zijn. En dan weten we, dat het slechts kleine, illegale groepen kunnen zijn, die hier en daar opduiken, maar die in allerlei praktische en theoretische vraagstukken van opvatting zullen verschillen. Reeds nu zien we dergelijke groepeerings in Nederland en in Duitschland herhaaldelijk ontstaan.

"Partij" of "werkgroep"?

Moeten we deze kleine groepeerings nu als "partijen" beschouwen? Daaromtrent is op te merken, dat de twee voornaamste kenmerken van een partij, zijn zoals we die tot nu toe kennen, de volgende zijn. Eerstens heeft een partij een politiek program, dat ze door haar actie wil verwerkelijken. En tweedens streeft ze naar de verovering van de staatsmacht, ze wil tot regerende macht worden, om dit program door te zetten. Deze twee functies zijn bij de partijen der oude arbeidersbeweging onverbrekkelijk verbonden. Ook de z.g. "revolutionaire" partijen, die het Radenstelsel op hun program zetten, willen de Raden gebruiken, om ZELF de "leiding" van de revolutionaire beweging in handen te nemen. Daarom behooren ze tot de oude arbeidersbeweging.

De groepeerings van de nieuwe arbeidersbeweging hebben eveneens een politiek program, want ze streven ernaar, de arbeidersklasse tot heerschende politieke en economische macht te maken. In dit opzicht komen ze dus met een partij overeen. Maar ze missen het kenmerk om zelf tot macht te willen komen en in dit opzicht hebben ze dus met het partijwezen niets te maken. En omdat dit in

de strijd der partijen hun belangrijkste kenmerk is, n.l. het ontbreken van politiek machtsstreven, is het verstandig, om deze groepeeringsen geen partij te noemen, maar werkgroepen. Bovendien is er nog een andere reden. Aan het woord partij zijn allerlei verouderde tradities en opvattingen verbonden, die ook nog wel in de verschillende werkgroepen zullen opduiken. Handhaaft men het woord partij, dan trekt men daarmee allerlei arbeiders in groepeeringsen, die er feitelijk nog niet in thuis hooren. Ze willen de werkgroep functies doen verrichten, die tot het terrein van de zelfactiviteit der massa's behooren. Met het nieuwe begrip WERKGROEP willen we daarom uitdrukken, dat het "ontketenen", het "leiden" of het uitbreiden van conflicten niet tot de taak van deze groepen, maar tot de taak van de strijdende massa behooren.

Zeer zeker zullen er telkens nog groepeeringsen ontstaan, op wie het woord "partij" inderdaad van toepassing is. Het zijn groepeeringsen, die niet op nieuwe grondslagen staan, die geen uitgangspunten van 't nieuwe zijn, maar resten van 't oude. Dergelijke partijen streven er naar, zelf groot en machtig te worden, omdat zij de arbeidersklasse willen leiden en later de leiding van een revolutionaire regering op zich willen nemen. Daarom eischen ze de leiding van allerlei conflicten op. Wat ze willen, dat is de zwakte van onze klasse met de macht van hun partij-apparaat versterken. Wat ze bereiken, dat is, dat ze de kiemen van het meest wezenlijke van de klasse-opwenteling, de doorvoering van het zelfbeschikkingsrecht der massa's, de kiemen van de proletarische democratie, het zelfstandig beheerschen van de klassekrachten, dat is de kiemen van het communisme zelf, balemmeren in hun groei. In deze "revolutionaire" partijen is het groote levensbeginsel van het communisme nog niet geboren. De nieuwe arbeidersbeweging, die zegt: "Onze klasse alleen en alleen onze klasse", ziet in iedere zelfstandige beweging der arbeiders wat eenmaal het algemeene, leidende beginsel van het communisme zal zijn, ze ziet daarin in het klein, wat eenmaal alle maatschappelijke krachten zal leiden en beheerschen.

De z.g. "revolutionaire" partijen van de oude arbeidersbeweging kunnen niet anders dan schade aanrichten. Omdat het wezenlijke van de bevrijdingsstrijd niet in hen leeft, kunnen ze theoretisch voor de klasse niets presteeren. Propagandistisch kunnen ze de massa nooit op haar wezenlijke taak wijzen. En praktisch kunnen ze alleen in de pogingen om allerlei conflicten te "ontketenen" allerlei putschistische bewegingen in het leven roepen, waarbij het klassebewustzijn niets wint. Want heeft men hier of daar een beweging "ontketend", dan is het verzet te zwak, om een werkelijke strijd tegen de staat op te kunnen nemen. De "revolutionaire partij" neemt de leiding in handen, om het innerlijke tekort aan klassekracht te vervangen, waarmee ze tegelijk het wezenlijke beginsel van het communisme om hals brengt.

De werkgroepen.

De taak van deze werkgroepen der nieuwe arbeidersbeweging is uiterlijk zeer bescheiden. Ze doen niet in de revolutionaire frase, waarvan de oude arbeidersbeweging alleen nog leven kan, maar

ze werken rustig in de massa. Het zijn geen groepen ter bestrijding van de oude arbeidersbeweging, maar groepen ter propagandering van het nieuwe; het nieuwe staat voorop. De critiek op de oude beweging heeft alleen dan zin, als het nieuwe er tegenover gesteld wordt. Daarmee wordt het tot opbouwende critiek; critiek, die de menschen niet in moedeloosheid achterlaat, maar die nieuwe gezichten opent. In woord en geschrift bespreken ze overal, waar ze maar kunnen, de vragen van de dag en ze trachten overal de marxistische beschouwingswijze van de maatschappij met haar klassestructuur, het beheerschen van de maatschappelijke krachten door de arbeidersraden, ingang te doen vinden. In het middelpunt staat altijd weer: de zelfbeweging der klasse.

De praktijk heeft nu reeds bewezen, dat bij deze propaganda telkens nieuwe "knooppunten" ontstaan, groepeeringsen van eenige arbeiders, die de propaganda voor de nieuwe beginselen willen voortzetten. Maar deze "knooppunten" zijn nog zwak, onzeker, ze voelen zich nog niet bij machte, zelfstandig op te treden, er is nog te weinig aan kennen en kunnen, aan vaardigheid, om als nieuwe eenheid, waarvan de nieuwe beginselen uitstralen, te functionneeren. Het is de taak van de werkgroepen, deze nieuwe knooppunten in voortdurende discussie tot vaste eenheid te maken, ze bij het werk te helpen, zoodat ze het technische deel der propaganda eveneens zelfstandig kunnen verrichten. Het gaat er niet om, of dit nieuwe knooppunt er precies zoo over denkt als wij zelf. Het gaat erom, dat het nieuwe knooppunt tot zelfstandige eenheid wordt, dat het zelf zijn propagandamateriaal kan maken en verbreiden, dat het zelf als uitstralingspunt voor nieuwe knooppunten kan optreden. Een geweldig werkkerrein voor de werkgroepen ligt hier braak en wacht op ontginning.

De zelf-scholing speelt binnen deze groepen tevens een groote rol. Het ontleden van de telkens wisselende maatschappelijke verschijnselen, wat in de oude arbeidersbeweging het monopolie der intellectuelen is, gaat hier op de arbeiders zelf over. Want de revolutionaire arbeidersbeweging, in de illegaliteit gedreven, kan zich nauwelijks aan een revolutionaire pers orienteeren. Wat als zoodanig moet fungeeren, blijft hoogst gebrekkig. Duitsland is op dit punt zeer leerzaam. Na ruim twee jaar dictatuur bestaat de illegale pers alleen nog uit een groot aantal gecyclostyleerde blaadjes van de verschillende richtingen, waar bedroevend weinig in staat. De vroegere massa-partijen S.P.D. en K.P.D. laten in 't buitenland wel z.g. illegaal materiaal drukken, maar dat wordt over de heele wereld als partij-reclame gebruikt, terwijl er in Duitsland zelf bijna niets van binnen komt. Het holle gedans en de blufferige dikdoenerij van de oude partijen wreken zich ook in dit opzicht vreeselijk aan de revolutionaire arbeiders.

In de werkgroepen der nieuwe arbeidersbeweging ligt de groei bodem voor de uitbouw van ons inzicht. Niemand kan z'n verstand met z'n eigen vet smeren, zei een arbeider. En daarom hebben we de onderlinge discussie noodig, omdat we gezamenlijk wel kunnen, wat ieder van ons afzonderlijk niet kan: het ons verschaffen van politiek en economisch inzicht. Daarom is de groep het gemeenschappelijke "arsenaal" en tevens de "wapenfabriek", waar weliswaar

niet de "messen geslepen worden", maar waar wel de geestelijke kracht in kameradschappelijke binding wordt gesterkt.

Dit alles betreft de activiteit naar binnen en naar buiten in z.g. "rustige" tijd. Maar moeten deze groepen bij daadwerkelijke strijd der arbeiders, bij politieke samenscholingen, stakingen, opstanden, niet als "voorhoede" voorop gaan? We zeggen: neen. Een groep kan alleen een voorhoede zijn, wat zijn inzicht in de verhoudingen betreft en een voorhoede in deze zin, dat ze voortdurend in de massa werkt, om deze haar klasse-ervaring bewust te maken en zoo tot "waarheid" te verhardon. Ze werkt in deze beweging, om haar krachten aan de strijdende massa ter beschikking, om deze te helpen, waar ze kan. In een daadwerkelijke beweging der arbeiders eischt de propaganda voor de raden de grootste toewijding en opoffering van de groepen, want ze zullen aan de heftigste vervolging der justitie bloot staan. Maar een voorhoede in de zin van "de leiding" van de strijd nemen, zijn ze niet. Het wezenlijke van de nieuwe beweging is juist, dat ze niet in "voorhoeden" doet, maar dat de massa haar eigen lot door middel van haar raden in handen moet nemen. De ontwikkeling van een klasse op zich zelf naar een klasse voor zich zelf zal het overwinnen van "voorhoeden" zijn.

Daarmee is tevens de rol geteekend, die de revolutionair in de massabeweging vervult. Zelf een deel van de massa zijnde, neemt hij aan iedere beweging deel, voor zoo ver hem dat in verband met de situatie mogelijk is. Als deel van de strijdende massa neemt hij tevens zijn aandeel in het vervullen van alle functies, die uit de strijd voortvloeien. Dikwijls hoort men het bezwaar, dat dit hem in het voeren van z'n revolutionaire propaganda moet belemmeren. Zoo zou b.v. een ijverig propagandist voor de radenbeweging door het bedrijfs personeel bij een wilde staking aangewezen kunnen worden, om met de ondernemers te gaan confereeren over de gestelde eischen. We antwoorden daarop, dat de arbeiders hem daartoe niet zullen aanwijzen. Het wezenlijke van de propaganda, die hij altijd gevoerd heeft, ligt juist daarin, dat een beweging pas eenig uitzicht op machtsontplooiing kan bieden, als de beweging niet tot een kleine groep beperkt blijft, maar als er van het bedrijfsfront een klassefront wordt gemaakt. Hij zal daarom zijn makkers opvorderen, te zamen het front uit te breiden, zoo ver slechts mogelijk is, zoodat hij voor een functie van "afgevaardigde" niet in aanmerking kan komen.

Voorloopig zullen alle proletarische bewegingen nog een zeer halfslachtig karakter hebben, doordat ze nog met allerlei oude tradities zijn belast. Maar geen massabeweging is meer mogelijk, waarin niet de strekking van de zelfbeweging der massa aanwezig is. De revolutionair neemt daarom aan iedere beweging, die binnen de arbeidersklasse ontstaat, actief deel, waarbij hij natuurlijk werkt aan het versterken van de vleugel, die actief op het standpunt van de Radenvorming staat.

"Kinderziekten".

Deze nieuwe arbeidersbeweging, waarvan nog niet meer dan hier en daar enkele kiemen te zien zijn, heeft natuurlijk haar "kinderziekten". En deze "kinderziekten" zijn zoo gevaarlijk, dat de meeste van de nieuw ontstaande groepeerings er voorloopig aan sterven. Alleen in de afgelopen vijf jaren ontstonden dergelijke groepeerings telkens opnieuw, maar even zeker gingen ze te gronde. En voor de naaste toekomst zal dit ook nog zoo zijn. De oorzaken daarvan zijn van tweeërlei aard. De wezenlijkste oorzaak is, dat deze groepeerings geen voldoende theoretische grondslag hebben. Hun opvattingen vormen nog te veel een mengsel van oud en nieuw door elkaar. Daar gaan ze onherroepelijk aan kapot. De tweede oorzaak is, dat het karakter der samenwerking in deze groepen van heel andere aard moet zijn, dan in de oude arbeidersbeweging. Het veronderstelt andere psychische eigenschappen, die de arbeiders zich pas in de loop van de strijd kunnen verwerven. Door deze twee oorzaken is het probleem der groepeerings veel moeilijker, dan het op het eerste gezicht schijnt.

We willen eerst de onvoldoende theoretische grondslag nader bekijken. Feitelijk is het niet veel anders dan een onvoldoende inzicht in de klasse-verhoudingen. De lautheid, de onbewegelijkheid, de onstrijdvaardigheid, de onderwerping der arbeiders meenen ze te moeten zoeken in de remmende werking der oude arbeidersbeweging. Ze meenen, dat de massa's wel in beweging zouden komen, dat ze hun eigen klasse-doeleinden wel zouden volgen, als ze maar niet iedere dag opnieuw vergiftigd werden door de pers en de reformistische leiders. Daarom spreken ze vreeselijk "revolutionair", schilderen de praktijken van al wat burgerlijk is in de schrilste kleuren en roepen "de massa" op, zich aan deze leiders te onttrekken en tot actie over te gaan. Men zwelgt daarbij in een revolutionaire woordenwellust, die alleen tot resultaat heeft, dat de spreker en zijn gehoor zich vreeselijk revolutionair voelen en zich overtuigd weten, de dragers van de proletarische revolutie te zijn. Verder sorteert het geen effect. Ja, ongelukkigwijze heeft het soms wel effect, n.l. dit, dat een kleine groep zich van de wijs laat brengen, inderdaad in "actie" gaat, en daarmee dan alleen de belachelijkheid van een dergelijke "tactiek" toont.

De wezenlijke grondfout, het tekort aan inzicht in de klassenverhoudingen, ligt hierin, dat men meent, dat de arbeidersklasse reeds een klasse VOOR zich zelf is en deze slechts hoeft opgeroepen te worden, om in actie te treden. In werkelijkheid is onze klasse daar nog op geen stukken na aan toe en is ze nog niet verder dan een klasse OP zich zelf, die zich nu door deze, dan door een andere leidersgroepeerings laat gebruiken. En de meest revolutionaire taal, de hartstochtelijkste oproepen, kunnen daaraan niets veranderen. Daarom moeten groepeerings, die hun kracht zoeken in het "ontketenen" van acties, het ontketenen van "massabewegings", allemaal stuk gaan. Een mensch kan niet altijd blijven schreeuwen, zeker niet met overtuigde hartstocht, als het

resultaat niet aan de verwachtingen beantwoordt. En ontmoedigd zakt zoo'n groep dan in elkaar, omdat de massa "te dom" en "te laf" is.

De ongeduldigen, die meenen, dat massa-bewegingen dan nooit zullen komen, vergissen zich. Ze zullen zelfs optreden, terwijl de klasse als geheel nog volstrekt niet "rijp" is, om voldoende kracht tegenover de staat te ontwikkelen. Dit voortdurend vergeefsche pogen is juist het rijpingsproces, waarin de klasse zich zelf ontdekt. En het is juist de taak van de revolutionair, in dergelijke massa-bewegingen het beginsel van de zelf-organiseering der massa te brengen, door de massa-beweging de Radenvorm te doen aannemen. Dan treedt ze op als georganiseerde massa, die niet door beginselverklaringen en lidmaatschapskaarten bijeengehouden wordt, maar wier bindmiddel door de noodzakelijkheden van de directe strijd wordt gevormd.

De tweede oorzaak, waaraan nieuwe groepeerings telkens kapot gaan en die ook tot de "kinderziekten" behoort, ligt in het karakter der samenwerking binnen de groep. Wat partijgroepeerings in het algemeen bijeenhoudt, dat zijn de beginselen. En de wederzijdsche betrekkingen tusschen de leden, de rechten en de plichten, worden dan nader door statuten en reglementen geregeld. Wie op de een of andere wijze zondigt, wordt door de "reglementaire wetgeving" tot de orde geroepen. Het beheerschen van een organisatie bestaat zodoende voor een goed deel in het handig hanteeren dezer "wetgeving". Opkomende opposities worden met behulp van de reglementen monddood gemaakt. Maar met dat al vormen de reglementen toch de grondslag, waarop de tegenstellingen van persoonlijke en tactische aard binnen de partij worden overbrugd en verzoend. Daardoor is het mogelijk, dat de "partijgenooten" in één partij samenwerken, terwijl de een de ander niet verder vertrouwt, dan hij hem ziet. Daardoor kunnen ze "samenwerken", ondanks diepgaand wantrouwen jegens elkaar, ondanks dat ze weten, dat ze elkaar zullen bedriegen, als het er om gaat, zich in de organisatie "door te zetten".

In de afgelopen vijf jaren hebben we verschillende groepeerings leeren kennen, die net zoo spoedig verdwenen, als ze opgekomen waren, doordat ze deze mentaliteit uit de oude beweging meebrachten. Men probeerde eerst ook de onderlinge verschillen langs reglementaire weg te overbruggen. Maar in zulke kleine groepjes van eenige tientallen gaat dat heelemaal niet. Het onderlinge wantrouwen doet dan heel gauw de heele zaak uiteen spatten. De eerste les, die daaruit te trekken is, is deze, dat kleine groepeerings alleen kunnen werken, als de leden een volkomen, of nagenoeg volkomen gelijke opvatting van hun taak hebben. Kleine groepen laten lang niet zulke verschillen toe, als in grootere organisaties mogelijk is. Groepen, die ernaar streven in de tegenwoordige tijd "groot" te worden, gaan daaraan kapot. Want door de ineensstorting der oude arbeidersbeweging vereenigen zich allerlei arbeiders in groepeerings, die tot uitgangspunt van een nieuwe beweging willen worden, terwijl de ineensstorting van het oude nog lang niet voldoende tot een eensgezinde opvatting

van het nieuwe heeft geleid. Daarom is het in de tegenwoordige situatie niet anders mogelijk, dan dat die kleine groepeerings alleen "gelijkgezinden" vereenigen. Het is beter, dat er duizend kleine, zelfstandige groepeerings werken, dan dat men deze in één of een paar organisaties wil samenvatten. Natuurlijk kunnen deze groepeerings samenwerken, waar ze kunnen. Blijkt in de praktijk, dat deze samenwerking in alle gebieden met succes zich voltrekt, dan is in werkelijkheid de praktische samenvatting reeds daar. Het versmelten van deze groepeerings tot organische eenheid kan alleen het resultaat van een ontwikkelingsproces zijn.

Samenvatting.

Vatten we eenige algemeene gezichtspunten omtrent de nieuwe arbeidersbeweging samen; dan zien we, dat de doelstelling een volkomen andere is, dan die van de oude. De oude beweging trachtte verschillende verbeterings op de 1 den van het kapitalisme te bereiken door middel van vakactie of van de sociale wetgeving. De nieuwe arbeidersbeweging richt haar doel geheel buiten het raam van het kapitalisme. In de massabewegings wil ze de massa's tot ZELFORGANISATIE in de arbeidersraden brengen, om deze alle functies van wetgevende en uitvoerende macht, alle functies in productie en distributie, onder het beheer en de leiding dezer massa's te doen verlopen. De revolutionaire arbeiders, die dagelijks de propaganda voor de zelfbeweging der massa's voeren, wil ze in kleine eenheden tot ZELFORGANISATIE brengen, in werkgroepen, die zelf hun werkzaamheid in bepaalde vormen gieten en hun werkingsfeer bepalen. ZELFORGANISATIE van de breede massa in de arbeidersraden, ZELFORGANISATIE van de revolutionaire arbeiders in zelfwerkzame groepen, werkgroepen.

De werkgroepen hebben niet alleen de taak van de propaganda naar buiten. Wezenlijk is tevens de zelfsohaling. De arbeidersklasse moet tevens de drager der proletarische wetenschap zijn. Een van de functies van het beheerschen van haar klassekrachten, is het beheerschen van haar eigen klasse-wetenschap. De arbeiders, die zich tot werkgroepen verbinden, moeten zich bewust zijn, dat ze de beweging van de maatschappij moeten leeren begrijpen en dat ze dat alleen in hard ploeteren aan hun zelf kunnen veroveren. Schreeuwen en allerlei frases verkeerpen geeft niets. We moeten weten.

En wij kunnen dat. Alleen de arbeidersklasse kan dat. Alle burgerlijke professoren, al vereenig je ze ook in een "hersentrust" bij mekaar, ze kunnen de groote tegenstelling van Kapitaal en Arbeid, die nu de heele menschheid te gronde gaat richten, niet oplossen. Ze kunnen de wezenlijke oorzaak van de gang naar de barbaarsheid, waarin de menschheid nu gevangen is, niet blootleggen. Dat kan alleen de arbeidersklasse. En daarom stijgt onze klasse boven alle andere uit.

Het centrale probleem, dat telkens dringender om oplossing schreeuwt, is de ontzaglijke ontwikkeling der productiekrachten en de onmogelijkheid van hun aanwending. Het kapitalisme

houdt zich alleen staande door telkens opnieuw productiekrachten te vernietigen of buiten werking te stellen, met alle noodlottige gevolgen voor de breede massa's. Dat is het probleem. Dit probleem gaat ook steeds meer de massa's vervolgen; het wordt onontkoombaar. De massa's worden er met de neus op gedrukt. En daarom moeten we dit probleem tot de centrale as van onze selfscholing en onze propaganda maken. Tot de theorie de massa's grijpt, dan wordt de theorie tot materiele macht. En daarmee voelen we dan de groote diepte van de uitspraak:

DE BEVRIJDING DER ARBEIDERSKLASSE KAN ALLEEN HET
WERK DER ARBEIDERS ZELF ZIJN!

Bij de G.I.C. zijn verder verschenen:

Eenheidsbesef en klassenstrijd.....	5 cent.
De arbeiders, het parlement en het communisme.....	5 cent.
Stellingen over bedrijfskernen, partij en dictatuur.....	5 cent.
Over het vraagstuk der partijen.....	5 cent.
Stellingen over het bolsjewisme.....	5 cent.
Grondbeginselen der communistische productie en distributie. Per post 60 cent.....	50 cent.

In de serie "Marxistische geschriften":

No.1 Over proletarische doelstelling en vraagstukken van tactiek.....	10 cent.
No.2 Darwinisme en Marxisme.....	10 cent.
No.3 De beweging van het kapitalistisch bedrijfsleven....	10 cent.

In het Duitsch:

"Rätekorrespondenz", Theoretisches und Diskussionsorgan für die Rätebewegung. Prijs per nummer.....	10 cent.
---	----------

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.
Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter werkloosheid en telkens diepere ontzetting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijs aan te binden. De groepen van Internationale Communisten waken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTENTEN te verwezenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze:

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HAN-
DEN VAN DE BEDRIJFSORGANISATIE'S!

Achtste Jaargang No.5.
Mei 1935 No.1.

NAAR EEN NIEUWE ARBEIDERSBEWEGING!

Een grondslag voor discussie.

Hierbij volgt het slot van ons artikel over de grondslagen van een nieuwe arbeidersbeweging. Het eerste gedeelte verscheen in PIC Achtste Jaargang No.4. Het is in z'n geheel verkrijgbaar als brochure voor 7 cent; per post 10 cent.

Zoals reeds aangegeven, is het artikel als grondslag voor discussie bedoeld. We hopen van velen een critiek er op te ontvangen, waarin dan is aangegeven, wat er fout gesteld is, wat onvoldoende is uitgewerkt, welke punten er noodzakelijk nog onder het oog gezien moeten worden. Een gemeenschappelijke bespreking in de verschillende groepeeringslijst ons daartoe de meest waarschijnlijke weg.

VERANTWOORDING: K. te B. f.2.60, v.L. te L. f.0.50, F.B. te A. f.0.10.

Int. Instituut
Sec. Geschiedenis
Amsterdam